C/2023/1067

15.12.2023

P9_TA(2023)0195

Egna medel: en ny start för EU:s finanser, en ny start för Europa

Europaparlamentets resolution av den 10 maj 2023 om egna medel: en ny start för EU:s finanser, en ny start för Europa (2022/2172(INI))

(C/2023/1067)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av artikel 311 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),

— med beaktande av sin resolution av den 29 mars 2007 om framtiden för Europeiska unionens egna medel ([1]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag) ([2]),

— med beaktande av slutrapporten och rekommendationerna om den framtida finansieringen av EU från högnivågruppen för egna medel, som utfärdades i december 2016,

— med beaktande av rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 av den 14 december 2020 om systemet för Europeiska unionens egna medel och om upphävande av beslut 2014/335/EU, Euratom ([3]),

— med beaktande av det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen av den 16 december 2020 om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel ([4]),

— med beaktande av sin resolution av den 15 december 2022 om uppskalningen av den fleråriga budgetramen 2021–2027: en resilient EU-budget som är anpassad till nya utmaningar ([5]),

— med beaktande av kommissionens förslag till rådets beslut om ändring av beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens egna medel (COM(2021)0570),

— med beaktande av kommissionens meddelande *Nästa generation av egna medel för EU:s budget* (COM(2021)0566),

— med beaktande av sin ståndpunkt av den 16 september 2020 om utkastet till rådets beslut om systemet för Europeiska unionens egna medel ([6]),

— med beaktande av sin resolution av den 12 maj 1965 om kommissionens förslag om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) och inrättandet av egna medel för EEG ([7]),

— med beaktande av rådets beslut av den 21 april 1970 om att ersätta medlemsstaternas finansiella bidrag med gemenskapernas egna medel ([8]),

([1]) EUT C 27 E, 31.1.2008, s. 214.
([2]) EUT L 243, 9.7.2021, s. 1.
([3]) EUT L 424, 15.12.2020, s. 1.
([4]) EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
([5]) Antagna texter, P9_TA(2022)0450.
([6]) EUT C 385, 22.9.2021, s. 256.
([7]) https://www.cvce.eu/en/obj/european_parliament_resolution_on_commission_proposals-en-9c67ed5c-af04-4eab-bf89-445996e987f1.html.
([8]) EUT L 94, 28.4.1970, s. 19.

— med beaktande av fördraget om ändring av vissa budgetbestämmelser i fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna och i fördraget om upprättandet av ett gemensamt råd och en gemensam kommission i Europeiska gemenskaperna av den 22 april 1970 ([9]) (Luxemburgfördraget),

— med beaktande av sina ändringar antagna den 22 juni 2022 om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen, beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och förordning (EU) 2015/757 ([10]),

— med beaktande av sina ändringar antagna den 22 juni 2022 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en gränsjusteringsmekanism för koldioxid (CBAM) ([11]),

— med beaktande av sin ståndpunkt av den 16 december 2020 om utkastet till rådets förordning om den fleråriga budgetramen 2021–2027 ([12]),

— med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 21 juli 2020,

— med beaktande av pilotprojektet ”Genomförbarhetsstudie med avseende på återanvändning av förverkade tillgångar som frysts eller beslagtagits för sociala ändamål som ett resultat av EU:s sanktioner till följd av Rysslands militära aggression mot Ukraina” ([13]),

— med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandena från utskottet för ekonomi och valutafrågor och utskottet för konstitutionella frågor,

— med beaktande av skrivelsen från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet,

— med beaktande av betänkandet från budgetutskottet (A9-0155/2023), och av följande skäl:

A. Enligt artikel 311 i EUF-fördraget ska unionen se till att den har nödvändiga medel för att nå sina mål och genomföra sin politik, och dess budget ska, utan att det inverkar på andra inkomster, finansieras helt av egna medel. I artikel 311 i EUF-fördraget föreskrivs också att rådet ska höra Europaparlamentet innan det antar ett beslut om egna medel.

B. En hög nivå på de BNI-baserade bidragen gör budgetbesluten alltför beroende av medlemsstaterna. Unionens budget finansieras också med genuint egna medel genom tullar och mervärdesskatt, som medlemsstaterna tenderar att betrakta som nationella bidrag till unionens budget.

C. Europeiska unionens domstol har slagit fast att parlamentets utövande av sin budgetbefogenhet under ett plenarsammanträde utgör en väsentlig del av Europeiska unionens demokratiska liv ([14]).

D. I färdplanen för införandet av nya egna medel i det rättsligt bindande interinstitutionella avtalet uppmanas institutionerna att låta frågan om finansiering av unionens budget stå högt på den politiska dagordningen i syfte att säkerställa en genomförbar väg för refinansiering av skulder i samband med NextGenerationEU och det anges att kommissionen i den andra korgen med nya egna medel skulle kunna inkludera en skatt på finansiella transaktioner och ett finansiellt bidrag kopplat till företagssektorn eller en ny gemensam bolagsskattebas.

E. Behovet av att återbetala NextGenerationEU, de ekonomiska och sociala chockvågorna av Rysslands oprovocerade och omotiverade invasion av Ukraina, inflationens kraftiga inverkan på unionens budget och den allt intensivare globala kapplöpningen om att forma framtiden för tillverkning av ren energiteknik, understödd av massiva offentliga ingripanden från globala makter såsom den amerikanska lagen om minskning av inflationen (*Inflation Reduction Act*), och andra framväxande utmaningar för unionen, understryker behovet av att ompröva unionens system för egna medel genom att utnyttja den fulla potentialen hos nya genuina egna medel för att säkerställa en hållbar finansiering av unionens budget på lång sikt.

([9]) EUT L 2, 2.1.1971, s. 1.
([10]) EUT C 32, 27.1.2023, s. 108.
([11]) EUT C 32, 27.1.2023, s. 320.
([12]) EUT C 445, 29.10.2021, s. 240.
([13]) PP 07 23 05.
([14]) Domstolens dom av den 2 oktober 2018, Republiken Frankrike mot Europaparlamentet, C-73/17, ECLI:EU:C:2018:787, punkt 35.

F. Covid-19-pandemin har fått stora återverkningar på EU:s sociala struktur och ekonomi och innebär långsiktiga utmaningar för vår ekonomiska och sociala återhämtning. Pandemin blottlade de viktiga finansieringsbehoven i Europa, som bäst kan hanteras genom gemensamma åtgärder på viktiga politikområden.

G. Rapporten om slutresultatet av konferensen om Europas framtid från den 9 maj 2022 innehåller ett förslag från plenarsammanträdet om att ”EU måste ta hänsyn till de sociala och ekonomiska konsekvenserna av kriget mot Ukraina och kopplingen mellan EU:s ekonomiska styrning och nya geopolitiska förhållanden, samt genom att stärka sin egen budget med hjälp av nya egna medel”. Vid konferensen om Europas framtid föreslog EU:s medborgare att unionens budget ska stärkas genom nya egna medel ([15]) och att parlamentet ska besluta om unionens budget, eftersom detta är en rättighet som parlament har på nationell nivå ([16]).

H. Parlamentet har redan uttryckt sin ståndpunkt till förmån för ett avskaffande av alla rabatter och korrigeringar, ett förenklat system för mervärdesskattebaserade egna medel, EU-budgetens enhet och tillämpningen av böter och avgifter som extra intäkter för unionens budget.

I. Kommissionen lade i december 2021 fram ett lagstiftningsförslag som kommer att införa tre nya kategorier av egna medel baserade på utsläppshandelssystemet, gränsjusteringsmekanismen för koldioxid (CBAM) respektive den första pelaren i OECD:s konvention om internationell företagsbeskattning.

J. I sin ståndpunkt av den 23 november 2022 om förslaget till rådets beslut om ändring av beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens egna medel ([17]) ställde sig parlamentet i stort sett bakom detta förslag som ett viktigt, om än otillräckligt, steg. Rådet fortsätter att behandla förslaget.

K. Den sektorsspecifika lagstiftningen om utsläppshandelssystemet och CBAM ska antas under andra kvartalet 2023. Den multilaterala konventionen om den första pelaren i OECD-avtalet och dess harmoniserade genomförande på unionsnivå har ännu inte antagits.

L. De första tecknen på de positiva politiska effekterna av egna medel baserade på plastförpackningsavfall noteras.

Argument för en reform av inkomstpolitiken för EU:s budget

1. Europaparlamentet förklarar att EU:s finanser genomgår en kritisk period där avsaknad av reformer skulle få mycket negativa konsekvenser för framtiden för Europeiska unionen, dess politik och mål och för medborgarnas och investerarnas förtroende för unionen.

2. Europaparlamentet betonar EU-budgetens avgörande och växande betydelse för att uppnå unionens viktigaste politiska mål, flaggskeppsprogram och förmåga att reagera i krissituationer. Parlamentet understryker de många utmaningar som EU står inför, såsom att bygga upp sitt öppna strategiska oberoende, särskilt på områdena industripolitik, hälso- och sjukvård, rymden, livsmedel, råvaror, kemikalier och resiliens, sätta stopp för sitt beroende av ryska fossila bränslen, främja den gröna och digitala omställningen, samtidigt som ingen lämnas utanför, bekämpa klimatförändringarna och krisen för den biologiska mångfalden, genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter, säkerställa jämställdhet, fullborda hälsounionen och energiunionen samt finansiera viktiga gemensamma projekt såsom försvarssamarbete, civilskydd och rymden. Parlamentet påminner om att kommissionen har förklarat att de oförutsedda behov som kriget skapat i Europa går långt utöver de medel som finns tillgängliga i den nuvarande fleråriga budgetramen. Parlamentet anser att all ny unionspolitik och alla nya utmaningar på unionsnivå måste omfatta nya medel och ytterligare nya resurser.

3. Europaparlamentet upprepar i detta avseende att robust, tillförlitlig och motståndskraftig finansiering av unionens budget kräver en diversifierad och utvidgad uppsättning egna medel. Parlamentet är övertygat om att det finns en enorm potential i en välutformad reform av unionens egna medel, inte bara för att stärka finansieringen av unionens budgetbehov, utan också för att förbättra de politiska resultaten, den budgetmässiga jämvikten mellan unionen och medlemsstaterna och för att tillföra ett mervärde till de totala offentliga finanserna.

([15]) Konferensen om Europas framtid, förslag 16.
([16]) Konferensen om Europas framtid, förslag 39.
([17]) Antagna texter, P9_TA(2022)0404.

4. Europaparlamentet påminner om att unionen är skyldig att återbetala kapitalbeloppet och räntan på de medel som lånats inom ramen för EU:s återhämtningsplan. Parlamentet påminner i detta avseende om att unionens institutioner antagit en återbetalningsplan i form av ett rättsligt bindande interinstitutionellt avtal som fastställer en färdplan för införandet av nya egna medel för att till fullo täcka lånekostnaderna. Parlamentet påminner i detta sammanhang om att unionens AAA-kreditbetyg i egenskap av kvasi-statlig låntagare bland annat beror på tillförlitligheten och trovärdigheten i institutionernas uppföljning av sitt politiska åtagande att införa nya egna medel. Parlamentet påminner om att återbetalningsutgifterna för Europeiska unionens återhämtningsinstrument och deras fluktuationer redan har en negativ inverkan på unionens budget, och upprepar sin uppmaning till kommissionen att ta itu med frågan om återhämtningsinstrumentet i samband med halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen och att placera återhämtningsinstrumentet utöver taken i den fleråriga budgetramen.

5. Europaparlamentet påminner om sin ovannämnda ståndpunkt av den 23 november 2022 om kommissionens förslag till ändring av beslutet om egna medel. Parlamentet påminner om att det i stort sett har ställt sig bakom initiativet att införa tre nya inkomstkällor baserade på utsläppshandelssystemet, CBAM och intäkterna från OECD:s första pelare.

6. Europaparlamentet uttrycker sina höga förväntningar på att det sedan länge framförda kravet på en bättre koppling mellan inkomstsidan i unionens budget och miljöpolitiken och det logiska i att integrera klimatåtgärder i utgifts- och inkomstpolitiken äntligen kommer att uppfyllas med hjälp av egna medel baserade på utsläppshandelssystemet och CBAM. Parlamentet noterar att sektorsförhandlingarna om CBAM och utsläppshandelssystemet har lett till ett avtal. Parlamentet välkomnar att de därav följande lagtexterna i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem och CBAM-förordningen fortfarande är fullt förenliga med förslaget om egna medel. Parlamentet uppmanar unionens institutioner att grundligt bedöma konsekvenserna för inkomstberäkningarna. Parlamentet insisterar på att sådana analyser inte ska användas som förevändning för att blockera beslutsfattandet och uppmanar rådet att så snabbt som möjligt anta de relevanta lagtexterna. Parlamentet konstaterar dessutom att avkastningen från gröna egna medel kommer att minska på mycket lång sikt, i takt med att utfasningen av fossila bränslen fortsätter som planerat.

7. Europaparlamentet noterar att den nuvarande hänvisningen i förslaget om egna medel till intäkterna från OECD:s/G20:s avtal inom ramen för pelare 1 måste uppdateras i enlighet med den multilaterala konventionen och det tillhörande unionsdirektivet för att bestämmelserna ska genomföras på ett harmoniserat sätt i medlemsstaterna. Parlamentet är dock mycket oroat över att förhandlingarna om reformen av den första pelaren går alltför långsamt på global nivå.

8. Europaparlamentet anser att dessa nya egna medel är nödvändiga för att undvika att nästa generation européer betalar priset för återbetalningen av kapitalbeloppet och räntan på de medel som lånats inom ramen för NextGenerationEU, antingen genom en ökad börda för skattebetalarna eller genom nedskärningar i ordinarie unionsprogram som direkt påverkar stödmottagare och projektinnehavare. Parlamentet är fast övertygat om att unionens institutioner och politiska aktörer tydligare bör informera medborgarna om fördelarna med unionens budget och dess inkomster. Parlamentet noterar européernas legitima krav på mer social rättvisa och skatterättvisa. Parlamentet varnar för alla försök att minska finansieringen av unionens ordinarie politik för att ge utrymme för återbetalning av unionens skulder, eftersom detta skulle äventyra unionens långsiktiga mål, såsom ekonomisk, social och territoriell konvergens, forskning och innovation eller den gröna och digitala omställningen.

9. Europaparlamentet beklagar att det nuvarande sätt på vilket EU-budgeten finansieras innebär att den omfattas av nationella budgetbegränsningar, vilket leder till ett nedåtriktat tryck på dess redan blygsamma totala volym och en tanke om ett ”rättvist återflöde” som inte till fullo återspeglar den solidaritetsprincip som är central för unionens integration. Parlamentet anser att denna struktur är en av de främsta orsakerna till att unionen inte kan fullgöra alla sina uppgifter och åtaganden på ett effektivt sätt. Parlamentet är mycket oroat över de långsamma framstegen i moderniseringen av systemet för egna medel sedan Europeiska gemenskaperna inrättades.

10. Europaparlamentet beklagar att rådet ännu inte har godkänt den första korgen med nya egna medel. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna i rådet att snarast möjligt och utan ytterligare dröjsmål anta de nya egna medlen från det första paketet av den 14 december 2021. Parlamentet är dock djupt oroat över att de belopp som genereras av de nya egna medlen inte kommer att vara tillräckliga för att täcka alla återbetalnings- och lånekostnader för NextGenerationEU (uppskattningsvis minst 15 miljarder EUR årligen i genomsnitt fram till 2058). Parlamentet uppmanar därför kommissionen att lägga fram nästa omgång förslag så snart som möjligt och senast under det tredje kvartalet 2023. Parlamentet insisterar på att dessa förslag ska ta hänsyn till parlamentets prioriteringar i enlighet med vad som anges här.

Diversifiera EU:s finansieringskällor och hitta en ny inkomstbalans

11. Europaparlamentet uppmanar med kraft alla aktörer att fortsätta insatserna för att identifiera nya, helst genuina, egna medel och andra inkomstkällor för unionens budget, i syfte att fullt ut täcka de totala förväntade utgifterna för återbetalning av kapitalbeloppet och räntan på de medel som lånats upp inom ramen för NextGenerationEU och stärka unionens budget, vilket innebär att man överger ”dogmen” att unionens budget ska begränsas till 1 % av EU:s BNP. Parlamentet anser att man genom att införa nya egna medel utöver det rättsligt bindande interinstitutionella avtalet skulle åstadkomma varaktiga fördelar, inte endast när det gäller genomförandet av unionens politik, utan även när det gäller att säkerställa unionens ställning som en trovärdig och smart emittent av skuld.

12. Europaparlamentet understryker därför att intäkterna från unionens ytterligare egna medel måste vara tillräckliga för att inte bara täcka skuldtjänsten för EU-obligationerna, inbegripet räntekostnader, utan också för att upprätthålla och främja nödvändiga europeiska investeringar efter 2026.

13. Europaparlamentet anser att inkomstsidan i unionens budget bör användas strategiskt för att stärka unionens konkurrenskraft och hållbarhet och främja innovation i EU samt social, finanspolitisk och miljömässig rättvisa. Parlamentet understryker att gröna egna medel bör kompletteras med skattebaserade egna medel från företagssektorn för att säkerställa tillräcklighet, skattemässig likvärdighet (de som gynnas av unionen och dess öppna marknader bör också bidra med en skälig andel till finansieringen) och övergripande fördelningsmässig rättvisa mellan medlemsstater och sektorer.

14. Europaparlamentet understryker att hanteringen av klimatkrisen och krisen för den biologiska mångfalden skapar ett ytterligare behov av att mobilisera mer resurser och omvärdera de nuvarande politiska incitamenten i unionen. Parlamentet är fast övertygat om att inkomstsidan i unionens budget kan användas både för att avskräcka från vissa negativa beteenden och för att möjliggöra investeringar för att uppnå den gröna omställningen till en koldioxidneutral ekonomi. Parlamentet betonar vikten av denna politik för att uppnå målen för 2030 och 2050, särskilt när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser och fasa ut fossila bränslen.

Företagsbeskattning (BEFIT)

15. Europaparlamentet ser fram emot kommissionens kommande initiativ om ett enhetligt regelverk för inkomstbeskattning för företag i Europa (BEFIT) under tredje kvartalet 2023. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att lägga fram förslag om ett enhetligt regelverk för bolagsbeskattning i unionen där de viktigaste inslagen ska vara en gemensam skattebas och fördelning av vinster mellan medlemsstaterna med hjälp av en formel eller fördelningsnyckel för bolagsskatten på grundval av BEFIT-reglerna, som nya egna medel i färdplanens anda. Parlamentet förväntar sig att den nya strategin för dessa bolagsskattebaserade egna medel ska ta itu med frågor om nationella skillnader i bolagsbeskattning som hittills har varit ett hinder för egna medel på detta område och möjliggöra ett brett tillämpningsområde som omfattar fler företag som är verksamma på den inre marknaden än bara de få största och mest lönsamma multinationella företagen som omfattas av OECD:s avtal inom ramen för pelare 1. Parlamentet varnar för att om förhandlingarna om OECD:s första pelare inte slutförs inom rimlig tid bör kommissionen överväga andra inkomstkällor från stora bolag som är verksamma på den inre marknaden.

EU:s ”rättvisa gränsmekanism”

16. Europaparlamentet beklagar att produktionskedjorna för vissa produkter som kommer in på unionens inre marknad inbegriper arbetstagare från tredjeländer som inte får en anständig lön och i vissa fall lever i extrem fattigdom. Parlamentet påpekar att import av sådana varor till unionen leder till illojal konkurrens (”social dumpning”).

17. Europaparlamentet uppmanar därför kommissionen att genomföra ett samråd med berörda parter och en grundlig konsekvensbedömning avseende ett eventuellt lagstiftningsförslag om en ”rättvis gränsmekanism”, som kräver att företag som importerar varor till unionens inre marknad betalar arbetstagare som är anställda i tredjeländer i deras globala leveranskedja en dagslön som ligger över den relevanta fattigdomsgränsen och som är tillräcklig för att de ska kunna undgå absolut fattigdom, i enlighet med relevanta internationella organisationers definition. Parlamentet understryker att om ett företag importerar produkter till unionens inre marknad som tillverkats av arbetstagare i tredjeländer vars löner ligger under ett fastställt tröskelvärde i strid med sådan lagstiftning, skulle det behöva betala en avgift som motsvarar skillnaden mellan detta tröskelvärde och den faktiska lön som deras arbetstagare får. Parlamentet anser att intäkterna från avgifter som uppkommer i samband med genomförandet av en sådan åtgärd bör tillfalla unionens budget. Parlamentet förväntar sig att kommissionen tillhandahåller en uppskattning av konsekvenserna för arbetsvillkoren i tredjeländer samt av huruvida en sådan åtgärd är förenlig med relevanta WTO-regler. Parlamentet anser att en sådan åtgärd skulle kunna öka konkurrenskraften hos företag som har tillverkning i unionen och som uppfyller vissa arbetsnormer, arbetsvillkor och lönenivåer. Parlamentet uppmanar kommissionen att, när den överväger en ”rättvis gränsmekanism”, ta hänsyn till lärdomarna från befintliga jämförbara mekanismer i unionen och globalt, såsom CBAM.

Skatt på finansiella transaktioner

18. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att täcka finansiella tjänster, inbegripet finansiella transaktioner, i sin andra korg med egna medel. Kommissionen uppmanas därför att överväga en unionsomfattande skatt på finansiella transaktioner. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang med kraft kommissionen och de medlemsstater som deltar i förhandlingarna om ett fördjupat samarbete att göra sitt yttersta för att före utgången av juni 2023 nå en överenskommelse om skatten på finansiella transaktioner. Parlamentet uppmuntrar övriga medlemsstater att ansluta sig till dem. Parlamentet anser att skatten på finansiella transaktioner som egna medel innebär en hög potentiell inkomst, vilket skulle underlätta återbetalningen av NextGenerationEU:s skuld och ge ökade medel för att finansiera unionens prioriteringar. Parlamentet betonar att alla förslag bör åtföljas av en grundlig konsekvensbedömning, bidra till unionens politiska mål och efterleva unionens subsidiaritetsprincip.

19. Europaparlamentet uppmärksammar det ökande återköpet av företagsaktier (aktieåterköp) i unionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma genomförbarheten av en punktskatt på företags återköp av aktier, eftersom detta skulle göra det möjligt att generera nya resurser, samtidigt som man avskräcker från denna alltmer utbredda praxis som belönar utländska aktieägare på bekostnad av investeringar. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att bedöma de potentiella effekterna av en sådan punktskatt på den inre marknaden innan något eventuellt framtida förslag läggs fram. Parlamentet uppmanar kommissionen att som ytterligare ett alternativ utvärdera en gemensam och standardiserad ram för källskatt.

Skatt på kryptovalutor

20. Europaparlamentet föreslår att man inför en europeisk skatt på kryptotillgångar, vars intäkter skulle föras in i unionens budget som nya egna medel. Parlamentet påpekar att den globala marknaden för kryptotillgångar har vuxit snabbt (om än ostadigt) sedan krisen 2008, och att kapitaliseringen uppgick till 2 biljoner EUR i maj 2021. Parlamentet noterar att kryptotillgångar mer och mer betraktas som ett verkligt betalningsmedel och som en del av investeringsstrategier. Parlamentet understryker att reglering och beskattning av kryptotillgångar på unionsnivå är effektivare än på nationell nivå med tanke på deras höga rörlighet och gränsöverskridande dimension. Parlamentet betonar i detta avseende att en europeisk skatt på kryptotillgångar skulle främja utvecklingen av en harmoniserad skatteram för kryptotillgångar, vara mer förenlig med kryptotillgångsmarknadens gränsöverskridande karaktär och uppmuntra antagandet av skattestandarder på global nivå.

21. Europaparlamentet betonar att flera beskattningsalternativ är möjliga för kryptotillgångar, såsom en skatt på kapitalvinster från kryptotillgångsverksamhet (baserad på en enhetlig avgiftssats för alla medlemsstater), en skatt på kryptotillgångstransaktioner, eller en skatt på utvinning och handel med kryptotillgångar som bestäms utifrån deras elförbrukning och miljöpåverkan. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma effekterna av dessa alternativ på den europeiska marknaden för kryptotillgångar, uppskatta potentiella intäkter och lägga fram ett konkret förslag.

Den digitala ekonomin

22. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning i ovannämnda ståndpunkt av den 23 november 2022 i vilken parlamentet förklarade att i händelse av en tydlig brist på framsteg på OECD-nivå i riktning mot den multilaterala konventionen före utgången av 2023, bör ett lagstiftningsförslag läggas fram om en digital avgift eller liknande åtgärd som kan antas ensidigt och som kan ligga till grund för unionens egna medel för att generera intäkter senast 2026. Parlamentet välkomnar att debatten om bidraget från de stora leverantörerna av digitalt innehåll till nätverkskostnaderna fortfarande pågår.

23. Europaparlamentet konstaterar dessutom att dataekonomins expansion i Europa har lett till en kraftig ökning av datatrafiken, särskilt under pandemin, och till betydande ekonomiska fördelar för stora internetföretag och telekomsektorn som helhet. Parlamentet är medvetet om dataflödenas miljöpåverkan. Parlamentet uppmanar kommissionen att identifiera och bedöma åtgärder för att optimera denna datatrafik och begränsa dess koldioxidavtryck, bland annat genom ekonomiska incitament.

Egna medel baserade på statistik

24. Europaparlamentet ser ett stort potentiellt mervärde i egna medel i form av statistiskt baserade nationella bidrag som ger medlemsstaterna ett incitament och en belöning för ett kraftfullt genomförande av den politik som antagits på unionsnivå. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma och simulera effekterna av sådana nationella bidrag som beräknas på grundval av statistik på det sociala området eller miljöområdet där robusta, tillförlitliga och gemensamma harmoniserade uppgifter från Eurostat finns tillgängliga på årsbasis.

25. Europaparlamentet anser att den exakta omfattningen och uttagssatsen för sådana statistikbaserade nationella bidrag skulle kunna skalas och kalibreras på ett sådant sätt att man säkerställer en övergripande fördelningsmässig rättvisa i nästa korg av egna medel. Parlamentet anser att en sådan omfattande och väl avvägd korg med egna medel därför skulle kunna ersätta och göra alla konstgjorda minskningar, schablonavdrag eller korrigeringsmekanismer på inkomstsidan, som äventyrar konsekvensen och incitamentet i politiken för egna medel, överflödiga.

26. Europaparlamentet efterlyser särskilt inrättandet av egna medel baserade på löneskillnader mellan könen. Parlamentet understryker att inom ramen för denna mekanism skulle en andel bidrag som baseras på BNI ersättas av en ny fördelningsnyckel som kräver att medlemsstater med större löneskillnader mellan könen på ett proportionerligt sätt bidrar mer än medlemsstater med mindre löneskillnader mellan könen.

27. Europaparlamentet efterlyser en undersökning av möjligheten att införa nya egna medel kopplade till andra typer av avfall än plastförpackningsavfall, vilket bland annat skulle uppmuntra medlemsstaterna att öka andelen avfall som går till återvinning och materialåtervinning och därmed bidra till målet om en cirkulär ekonomi.

28. Europaparlamentet efterlyser inrättandet av egna medel baserade på biologiskt avfall. Parlamentet understryker att inom ramen för denna mekanism skulle en andel av de BNI-baserade bidragen ersättas av en ny fördelningsnyckel som kräver att medlemsstater som återvinner mindre biologiskt avfall bidrar mer än medlemsstater som återvinner mer biologiskt avfall. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma om en incitamentsmekanism för att minska uppkomsten av farligt avfall och stödja dess dekontaminering för att underlätta återvinningen också skulle kunna genomföras.

29. Europaparlamentet efterlyser inrättandet av egna medel baserade på matsvinn. Parlamentet understryker att inom ramen för denna mekanism skulle en andel av de BNI-baserade bidragen ersättas av en ny fördelningsnyckel som kräver att medlemsstaterna betalar bidrag på grundval av mängden matsvinn som genereras under ett visst år. Parlamentet anser att dessa egna medel skulle ge medlemsstaterna incitament att genomföra strategier för att minska matsvinnet med utgångspunkt i hela produktionskedjan och i konsumtionsfasen.

Andra inkomstkällor än egna medel

30. Europaparlamentet upprepar att alla offentliga inkomster som genereras av genomförandet av unionens politik, tillämpningen av EU-förordningar eller användningen av unionsfinansierad infrastruktur, som standard och för att rättvist dela på fördelarna, bör tillfalla EU-budgeten som egna medel eller som övriga inkomster, särskilt när uttag, uppbörd och verkställighet organiseras centralt av en EU-institution. Parlamentet uppmanar kommissionen, vid utarbetandet av förslag, och parlamentet och rådet i egenskap av lagstiftande myndigheter, att följa denna övergripande strategi i sitt lagstiftningsarbete.

31. Europaparlamentet insisterar på att budgetinkomster i form av avgifter – såsom de som tas ut för undantag från viseringskravet inom ramen för EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias), när det tas i drift – avgifter för extra utsläpp, konkurrensböter, påföljder för överträdelser eller liknande bör utgöra en integrerad del av den årliga budgeten. Parlamentet erkänner att sådana övriga inkomster av fördragsrelaterade skäl måste fortsätta att vara ett komplement till egna medel i enlighet med artikel 311, som även i fortsättningen måste vara EU-budgetens främsta finansieringskälla.

32. Europaparlamentet uppmärksammar det särskilda fallet med intäkter som genererats i samband med straffrättsliga domar och särskilt förverkandet av tillgångar i händelse av bristande efterlevnad av unionens sanktioner. Parlamentet begär att kommissionen i detalj ska bedöma hur sådana intäkter eller bötesbelopp som drivits in av medlemsstaternas myndigheter skulle kunna göras tillgängliga för unionens budget som egna medel. Parlamentet stöder idén om att göra intäkterna från förverkande och monetarisering av tillgångar som härrör från brottslig verksamhet till unionens egna medel. Parlamentet stöder idén om att göra intäkterna från förverkande och monetarisering av ryska tillgångar tillgängliga för hjälp- och återuppbyggnadsinsatser i Ukraina. Parlamentet föreslår att sådana intäkter kanaliseras genom unionens allmänna budget och att man säkerställer en styrningsstruktur som involverar Ukrainas parlament och Europaparlamentet.

Förtroendevalda måste säkerställa de offentliga finansernas legitimitet: konstitutionella, processuella och historiska överväganden

33. Europaparlamentet påminner om att debatten om finansieringskällorna för den europeiska integrationen har en lång och livlig historia. Parlamentet påminner om att det i artikel 49 i Parisfördraget av den 18 april 1951 om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen föreskrivs att den höga myndigheten har befogenhet att anskaffa de medel den behöver för att utföra sina uppgifter genom att ta ut avgifter på kol- och stålproduktionen och genom att ta upp lån.

34. Europaparlamentet understryker att det i artikel 201 i Romfördraget av den 25 mars 1957 om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen föreskrivs att kommissionen ska undersöka de förutsättningar under vilka de ekonomiska bidragen från medlemsstaterna skulle kunna ersättas med gemenskapens egna medel, särskilt inkomster från den gemensamma tulltaxan, när den slutligen har införts.

35. Europaparlamentet påminner om att de sex stats- och regeringscheferna i slutkommunikén från toppmötet i Haag den 2 december 1969 enades om att gradvis ersätta medlemsstaternas bidrag med egna medel, med beaktande av alla berörda intressen i syfte att i sinom tid uppnå en integrerad finansiering av gemenskapernas budgetar och att stärka Europaparlamentets budgetbefogenheter.

36. Europaparlamentet beklagar att trots dessa primärrättsliga skyldigheter har endast två nya egna medel införts sedan Luxemburgfördraget 1970, närmare bestämt det BNI-baserade bidraget 1988 och egna medel baserade på plastförpackningsavfall 2021.

37. Europaparlamentet erkänner fördelarna med de BNI-baserade egna medlen med tanke på deras tillförlitliga utjämnande funktion. Parlamentet beklagar att andelen nationella bidrag i systemet för egna medel fortsätter att dominera och nu uppgår till cirka 80 %. Parlamentet påpekar den blygsamma andelen traditionella och genuina egna medel, särskilt tullar, som i dag uppgår till omkring 13 %.

38. Europaparlamentet drar slutsatsen att den nuvarande finansieringen av unionens budget strider mot grundarnas avsikt och andan i fördragen.

39. Europaparlamentet påminner om sina rådgivande befogenheter när det gäller beslutet om egna medel. Parlamentet är övertygat om att parlamentet bör ges en mer framträdande roll som lagstiftande myndighet och budgetmyndighet i den underliggande lagstiftningen och i det årliga budgetförfarandet när det gäller inkomstsidan och skuldnivåerna. Parlamentet anser vidare att Europaparlamentet bör spela en större roll i beslutsprocessen för egna medel för att säkerställa synlighet, legitimitet och demokratisk ansvarsskyldighet för unionens offentliga finanser.

40. Europaparlamentet påminner om att bestämmelserna för egna medel bör vägledas av de övergripande målen om enkelhet, transparens och rättvisa. Parlamentet upprepar sin ståndpunkt att rabatter och andra korrigeringsmekanismer bör avskaffas.

41. Europaparlamentet understryker att man brådskande måste nå resultat med de nya egna medlen utöver den andra korgen med nya egna medel som ingår i det interinstitutionella avtalet. Parlamentet påminner medlemsstaterna om att de multilaterala förhandlingarna om budgetramen efter 2027 i grunden är kopplade till förhandlingar om egna medel och tillräcklig tillgång till egna medel. Parlamentet är berett att utnyttja alla sina budgetbefogenheter för att se till att tydliga och effektiva framsteg görs på området egna medel.

o

o o

42. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.